

CHLÉB ŽIVOTA

Jíst proto, abychom uvěřili

Po zázraku rozmnožení chlebů se snažíme pochopit, co jím Ježíš chtěl vlastně vyjádřit. Když pozorujeme Ježíšova gesta, můžeme totiž rozpoznat ještě jiný typ hladu, na který Ježíš reaguje. Část mše svaté: úvodní obřady.

Mladší školní věk (9 – 12 let)

Katecheze č. 3 z cyklu „Nejen chlebem“

Hra

Formou hry vyzkoušíme, jakou mají děti představu o trvanlivosti potravin (vysvětlení na <https://www.szpi.gov.cz/clanek/datum-minimalni-trvanlivosti-a-datum-pouzitelnosti.aspx>).

Dětem rozdáme papíry a požádáme je, aby zkusily odhadnout a zapsat, jak dlouho vydrží potraviny, které budeme jmenovat (lze vymyslet i další varianty a odpovědi):

- Jak dlouho vydrží **chleba**, když je správně zabalený? (nejdéle 5–6 dní)
- Jak dlouho vydrží **jogurt**, když ho uložíme do ledničky? (stejnou dobu)
- Jak dlouho mohou vydržet **jablka**? (přibližně dva týdny, když jsou kvalitní a nepoškozená)
- Jak dlouho vydrží **sušenky**? (řídíme se datem minimální spotřeby – můžeme je jíst třeba i půl roku od data výroby)
- Jak dlouho můžeme mít ve spíži **kompot** nebo **jiné zavařené potraviny**? (vydrží i několik let)
- Jak dlouho vydrží v mrazáku **zmrzlina**? (skoro vůbec, tu hned sníme... 😊)

Společně si pak odhady a odpovědi **přečteme** a **doplníme**. Poté přejdeme k vlastnímu tématu katecheze:

Chléb, kterému nekončí trvanlivost

Také Ježíš hovořil na jedné straně o jídle, které dlouho nevydrží, a na straně druhé o takovém, jehož trvanlivost nekončí ani po naší smrti.

Poté dětem **čteme nebo vyprávíme** Jan 6,1-15.

Dále se **ptáme**: *Všichni hledají Ježíše, ale proč to dělají? Jaká jsou znamení, která viděli?* (necháme děti krátkou dobu diskutovat)

Zakončíme **vysvětlením**: Možná si mysleli, že teď už budou mít zdarma zajištěné jídlo na celý život nebo že právě teď zbohatnou, a proto se musí hodně snažit... Ježíš chce, abychom se stejně tak, jako se nasazujeme pro získání materiálních dober, nasazovali pro něco důležitějšího a mnohem trvalejšího (jako bychom zajišťovali potraviny nejen s krátkodobou trvanlivostí) – pro přijetí jeho slova.

Dej nám znamení

Ti, kteří Ježíši naslouchají, chtějí znamení, aby mohli věřit jako jejich otcové na poušti, kteří dostali od Hospodina manu a nasýtli se. Ježíš jim nabízí vysvětlení, že on sám je oním pravým znamením poslaným Bohem, ale pro lidi je těžké tomu uvěřit. Nechápou, že takový chléb není něco k jídlu, ale je to sám Ježíš, kterého máme přijmout: jeho poselství, jeho (plán) záměr a styl života. Přísloví to pěkně charakterizuje: „Když moudrý ukáže na měsíc, blázen se dívá na prst“.

Už nikdy hlad a žízeň

Položíme dětem **následující otázky**: *A co my sami očekáváme od Ježíše? Prosíme ho jenom o něco materiálního, pohodového a užitečného, jenom o „potraviny s krátkou dobou trvanlivosti“? Nebo jsme připraveni přijmout jeho nabídku trvalých hodnot, trvanlivého duchovního pokrmu, který je současně také náročnou výzvou? Jsme opravdu ochotni v něj uvěřit?* (necháme děti krátkou dobu diskutovat)

Pracovní list I.

Rozdáme pracovní list k vyplnění a necháme dostatek času pro výběr různých možností; všechny požádáme, aby přidali ke každé tabulce jeden nebo dva vlastní návrhy. Poté si **společně přečteme a srovnáme** všechny výsledky a přidané návrhy. Pak se **zeptáme**: *Které otázky se týkají věčného života?*

Pracovní list II.

Přečteme si pracovní list, který popisuje gesta pokání, a **vysvětlíme** pojem zpytování svědomí. Přitom **zdůrazníme tři důležité body**, kterých se zpytování týká: Boha, druhých, mne samého.

Mše svatá – úkon kajícínosti

Požádáme děti, jestli by mohly jmenovat jakoukoli část mše svaté. Jakmile jmenují **úkon kajícínosti**, zeptáme se jich, kde se s touto částí setkáváme a co se při ní odehrává. (prosíme Boha o pomoc v naší nedokonalosti a hříšnosti, např. slovy: Vyznávám se všemohoucímu Bohu...). **Vysvětlíme**: v běžném životě dříve, než začneme jíst, si pečlivě myjeme ruce. Týká se to ale i duchovního života: abychom mohli přijmout Boží pokrm (jeho slovo a eucharistii), je třeba se očistit: prosit Boha o odpuštění a upevnit sdílení ve společenství tím, že se usmíříme s bratřími a sestrami.

Proto bezprostředně po pozdravu při mši svaté následuje společný úkon pokání.

Poté děti samy **napíší vlastní prosby za odpuštění** ve formě: Pane, odpusť nám, že ...

Modlitba

Shromáždíme se v kruhu na místě modlitby. V košíčku uprostřed jsou lístky s prosbami o odpuštění, které děti napsaly.

Zpěv: Pane, smiluj se (jakýkoliv běžný nápěv tohoto textu)

Katecheta: U samařské studny Ježíš potkal ženu, které pomohl pochopit její chyby. Také my se musíme naučit rozpoznat hříchy, které děláme, a prosit za jejich odpuštění.

Postupně každé z dětí popojde kupředu, vezme z košíku jeden z lístků, přečte ho a řekne: „Pane Ježíši, odpusť nám!“ Děti rovněž mohou říci svou osobní prosbu za odpuštění.

Otče náš

Úkol

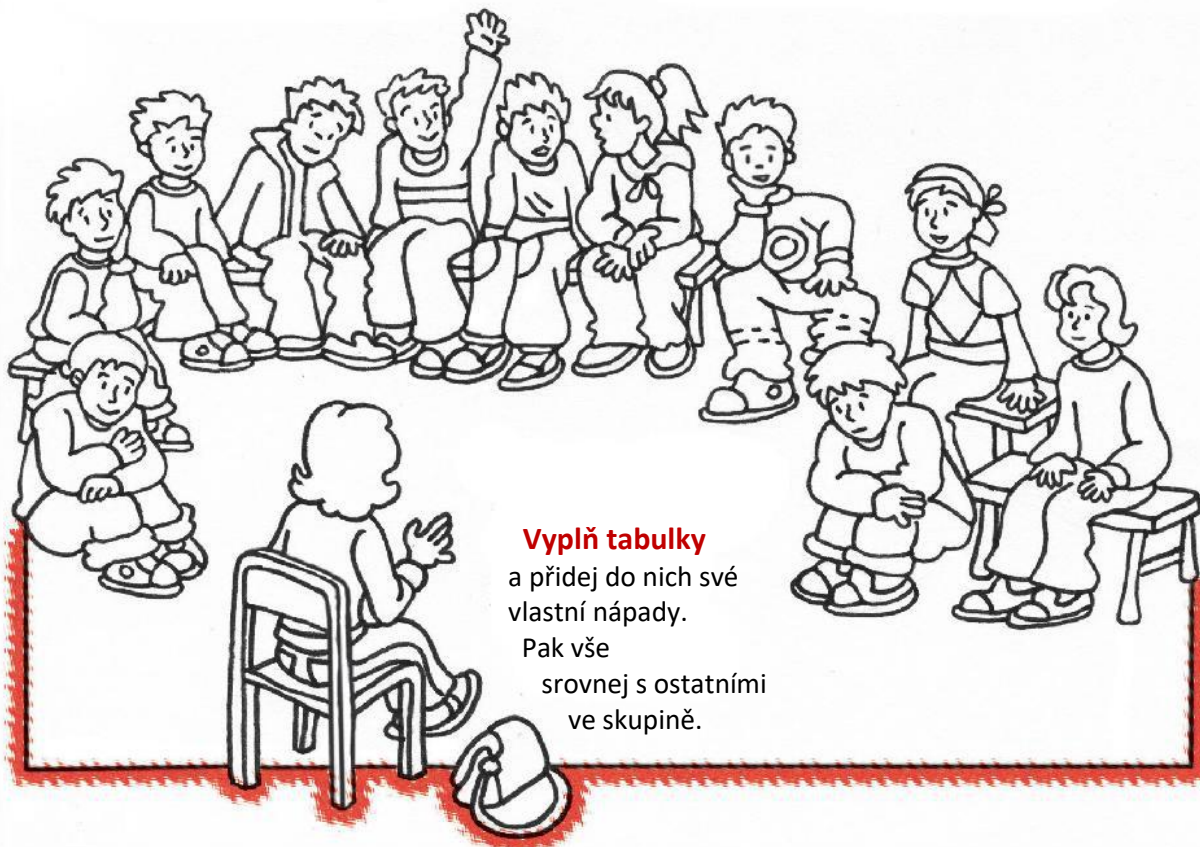
Večer před spaním zkusím udělat malé zpytování svědomí.

Autor: Ernesta Rossino

*S laskavým svolením nakladatelství Elledici překlad a úpravy z Dossier Catechista
3/2020 – 2021 David Žofák.*

Chleba, který nasytí

Ježíš nám slibuje pokrm pro život věčný. Co od něj očekáváme my?



Vyplň tabulky

a přidej do nich své vlastní nápady.

Pak vše

srovnej s ostatními ve skupině.

ILLUSTRAZIONI DI BARBARA GALLIZIO

Co očekávám od Ježíše?	ANO	NE
Že odstraní nespravedlnost		
Že nechá dlouho žít prarodiče		
Že bude pomáhat nejchudším		
Že vyplní má přání		
Že odpoví na moje otázky		
Ekonomický blahobyt		
Zábavu		
Odpuštění hříchů		
Moudrost		
Zdraví pro mé nejdražší		
Zdraví pro mne		
.....		
.....		

Co mi slibuje Ježíš?	ANO	NE
Odpuštění		
Pokoj		
Ducha Svatého		
Věčný život		
Smysl života		
Pronásledování		
Boží království		
Vidět Boha		
Svobodu Božích dětí		
Pravé štěstí		
Své přátelství		
.....		
.....		

◆ Co znamená, že Ježíš nám nabízí pokrm, který zůstává navždy?

.....

Umyl sis ruce?

Úkon pokání během eucharistické slavnosti

Kolikrát jsme už doma slyšeli předtím, než jsme se šli najíst: „Umyl sis ruce?“ My víme, že je to běžná, ale poměrně důležitá věc, zvláště v současné době epidemií. Podobné je to i pro hostinu eucharistie: také bychom k ní měli přistupovat očištění. Teď můžeme zjistit, jaká gesta nám pomáhají požádat o odpuštění našich hříchů a jaký v sobě skrývají smysl.

Údery do prsou

Je jedno z nejstarších gest, které vyjadřuje bolest nad vlastním selháním, ale také naši touhu po změně.

„...je třeba, abychom tento úkon vykonali správně. Ne se jen tak lehounce dotknout prsty našeho oblečení. Zavřenou pěstí se máme udeřit do prsou. Má to být rána, ne nějaké obřadní gesto. Má udeřit do dveří našeho vnitřního světa a otřást jím až do hloubky. Tehdy pochopíme, co znamená... Toto je význam úderu do prsou: máme se při něm probudit. Probudit svůj vnitřní svět, aby přijal Boží výzvy.“

Romano Guardini

Kropení svěcenou vodou

Požehnání a kropení vodou je připomínka křtu, jímž jsme byli osvobozeni od hříchu, a slíbili jsme (pokud jsme byli pokřtěni jako děti, slíbili to za nás rodiče a kmotři), že budeme žít jako děti světla, ne temnoty, odporovat (bojovat proti) zlu a konat dobro. Tak jako voda omývá to, co je špinavé, tak nás také odpuštění Boží vrací do křestní svatosti. Používá se jako náhrada za skutek pokání, zvláště v době velikonoční. Připomíná také vodu, která vytryskla na kříži z Kristova boku.

Vyznání vin

Vyznávám se všemohoucímu Bohu a vám všem, že často hřeším myšlením, slovy i skutky a nekonám, co mám konat: je to má vina, má velká vina. Proto prosím Matku Boží, Pannu Marii, všechny anděly a svaté i vás, bratři a sestry, abyste se za mě u Boha přimlouvali.

Zpytování svědomí

Láska k Bohu – přemýšlej nad:

- Modlitba ráno a večer
- Mše svatá
- Boží jméno

Láska k bližnímu – přemýšlej nad:

- Vztahy v rodině
- Spolužáci a kamarádi
- Pravdivé mluvení
- Ctít majetek druhého

Láska k sobě:

- Povinnosti, pomoc doma, škola
- Čistá mysl a slova
- Návyky: pít, vážit si jídla, pomáhat druhým...